

Forord til "oversættelsen" af Knud Aagårds "Beskrivelse over Thy"

Udover en forholdsvis objektiv beskrivelse af Thy og egnene, indeholder bogen afsnit om levevis og næringsliv, tilsat forfatterens syn på sagerne og forfatterens forslag til forbedringer og forandringer.

Aagård har skrevet bogen lige efter Landboreformerne, hvor Stavnsbåndet blev ophævet.

Derfor er udskiftningen af de store godser og gårde i Thy et tema. Et tema, som Aagård ikke forholder sig unuanceret til, han ser både fordele og ulemper ved forandringerne, hvor de hidtidige fæstebønder bliver selvejere, ofte mod en høj betaling for at opnå friheden. Udskiftningen har betydet store sociale omvæltninger, ikke blot i Thy, men i hele Danmark.

Men derudover er det meget specielt for Thy, at ca. 1/3 af landområdet forholdsvis kort tid før beskrivelsen er blevet gjort ubeboeligt af sandflugt og har medført mange "internt fordrevne", hvilket har medført rovdrift på skovene og landskabet og skabt store sociale problemer.

Det er det område, der i dag udgør Nationalpark Thy.

Forfatteren er præst, og gør meget ud af at skildre præstegårdenes vilkår i sognene.

Jeg har tilstræbt at bevare tonen i bogen. Desuden har jeg forsøgt at forenkle og formulere teksten, så den umiddelbart kan læses og forstås af en læser i dag.

Det første afsnit, hvor forfatteren stiler sit værk til kronprinsen og Fortalen/forordet er bibeholdt næsten uforandret og giver et godt eksempel på hvordan man skrev under enevælden.

Sætningsopbygningen er rettet mange steder, stednavne er moderniseret og der er bibeholdt stort begyndelsesbogstav i navneord.

I registeret eller indholdsfortegnelsen refererer sidetallene til den oprindelige paginering, som står i til venstre på siderne.

Tak til Gudrun Møller og Erik Rønholt for hjælp med arbejdet.

Med venlig hilsen og god læselyst,
Niels Møller